

International Science Group

ISG-KONF.COM

VI

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE**

**"MULTIDISCIPLINARY SCIENTIFIC NOTES. THEORY,
HISTORY AND PRACTICE"**

**Edmonton, Canada
November 01 - 04, 2022**

ISBN 979-8-88796-806-3

DOI 10.46299/ISG.2022.2.6

**MULTIDISCIPLINARY SCIENTIFIC
NOTES. THEORY, HISTORY AND
PRACTICE**

Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference

Edmonton, Canada
November 01 – 04, 2022

UDC 01.1

The 6th International scientific and practical conference “Multidisciplinary scientific notes. Theory, history and practice” (November 01 – 04, 2022) Edmonton, Canada. International Science Group. 2022. 712 p.

ISBN – 979-8-88796-806-3

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.6

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

114.	Гнілуша Н.В., Раковенко В.Є. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДУНІВЕРСИТЕТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	476
115.	Завітренко Д., Нагорна О., Дарієва А. ОСОБЛИВОСТІ ЕТАПІВ МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ	478
116.	Коломієць Я.М., Шестерова Л.Є. ЧЕРЛІДИНГ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ	482
117.	Лалак Н.В., Томинець М.П. ВЧИТЕЛЬ НОВОГО ПОКОЛІННЯ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ "НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА"	486
118.	Лук'яненко А.В. ШКІДЛИВІ ЗВИЧКИ ЯК ОДНА З ПРИЧИН ПОЯВИ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ ТА РОЗЛАДІВ ЗУБОЦЕЛЕПНОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	490
119.	Любива В.В., Куліш І.Д., Конопля А.І., Таровик Л.В. РОЗВИТОК SOFT SKILLS У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ВИМОГА ЧАСУ	493
120.	Майстренко Н., Пономарьов І. РОЛЬ І МІСЦЕ ВІНАХІДНИЦЬКИХ ЗАДАЧ З ФІЗИКИ У ПРЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	496
121.	Медведовська Т.П. РОЛЬ ГУМАНІТАРНИХ ЗНАНЬ У ФОРМУВАННІ ІНТЕГРОВАНІХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ЗВО	499
122.	Молотильнікова В.С., Алдабаєва О.П. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ РОБОТИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	502

ВЧИТЕЛЬ НОВОГО ПОКОЛІННЯ В КОНТЕКСТІ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»

Лалак Наталія Володимирівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет

Томинець Мирослава Петрівна,
здобувач вищої освіти,
Мукачівський державний університет

Реформування системи освіти в реаліях сьогодення набуло глобального характеру. Перед педагогічною системою особливо гостро постала проблема удосконалення роботи навчальних закладів, орієнтація на сучасні тенденції суспільного розвитку, впровадження особистісно орієнтованих технологій для формування траєкторії розвитку школярів. Результативність роботи кожного закладу загальної середньої освіти вимагає високого рівня професійної підготовки педагогічних кадрів, що забезпечить конкурентоздатність педагога на ринку освітніх послуг. Сучасна модель початкової освіти висуває вимоги до особистісного та професійного розвитку вчителя початкових класів.

Проблема про те, яким бути вчителю й наскільки широким має бути спектр його професійно значущих якостей, знань, умінь і навичок хвилювало педагогів уже давно. Теоретичною основою досліджуваного питання виступили наукові розвідки як зарубіжних (Й. Герbart, А. Дістервег, Я. Коменський, Й. Песталоцці), так і вітчизняних (А. Макаренко, Г. Сковорода, В. Сухомлинський, К. Ушинський) авторів. Різні аспекти проблеми професійної підготовки вчителя у сучасних умовах вивчали: В. Андрущенко, І. Богданова, М. Воронка, М. Гриньова, О. Дубасенюк, О. Єременко, І. Зязюн, Г. Ісаєва та інші.

Видатний педагог А. Макаренко вважав, що майстерністю педагога при бажанні може оволодіти кожен, і вона не є якимось особливим мистецтвом, що потребує таланту. Для цього потрібно переглянути програми педагогічних вузів із метою вдосконалення підготовки вчителя до викладання та виховної роботи. За період навчання студенти повинні здобути не тільки спеціальну освіту, а й спеціальне виховання, вони мають бути організовані, підтягнуті, виховати волю і стриманість, отримати фізкультурну підготовку, взагалі вони повинні бути культурними в усіх відношеннях [1, с.308].

Продовжуючи ідеї А. Макаренка, В. Сухомлинський наділяв учителя такими позитивними рисами, як освіченість, педагогічний такт, доброзичливість, відчуття прекрасного [2, с.591]. Сучасні дослідники, зокрема В. Андрущенко, вважають, що сучасна вища освіта має сформувавати такого вчителя, який би був ерудованим, патріотично налаштованим, політично грамотним, культурним, а також володіти новітніми інформаційними технологіями та освоїти основи екологічної освіти [3, с. 201].

Варто зазначити, що упродовж ХХ століття проводились різноманітні дослідження щодо моделювання портрету ідеального вчителя. Учні 30-х років включали в портрет педагога такі якості: знання предмета й володіння методикою; хороші взаємини з учнями; вміння справедливо оцінювати знання; дотримання дисципліни; зовнішній вигляд. Можна резюмувати, що діти цього історичного періоду у вчителів більше цінували знання предмета, ерудицію, високу моральність. В очах школярів 60-х років ХХ ст. домінуючими були особистісні якості педагога: урівноваженість, авторитет, сильна воля. Наприкінці ХХ ст. такої якості, як любов до дітей, школярі віддали одне з перших місць.

Освіта в контексті сьогодення вносить свої корективи щодо моделювання портрету сучасного вчителя. Нещодавно, у 2021 році, за сприянням Міністерства освіти і науки України, було проведено інтернет-опитування для вчителів і батьків учнів щодо їхніх очікувань від сучасних педагогів. Опитуваним запропонували сформулювати портрет ідеального вчителя, обравши найважливіші компетентності, якими той має володіти [6]. Ці компетентності, зокрема, закладені в новий професійний стандарт вчителя. Проаналізуємо такий портрет сучасного вчителя детальніше:

- повага до кожного учня, рівне ставлення до всіх – 72% ;
- вміння зацікавити навчанням, надихати учнівство – 70% ;
- розуміння дітей, вміння знаходити з ними спільну мову – 67% ;
- здатність розкривати учнівський потенціал – 51% ;
- комунікабельність, відкритість до спілкування – 48% ;
- терплячість та самоконтроль – 43% ;
- турбота про здоров'я та емоційний стан учнівства – 36% ;
- оригінальний стиль викладання – 33% ;
- вміння розв'язувати конфлікти – 31% ;
- досконале знання свого предмета – 30% ;
- вимогливість до учнівства – 22%.

Загалом, на думку більшості опитаних українців, учитель має надихати, розуміти та поважати учнів, уміти розкривати їхній потенціал і бути відкритим до спілкування та постійного самовдосконалення.

Підсумовуючи дані дослідження, можна зазначити, що основними вимогами до педагога є: любов до дітей, що дає змогу прийняти кожну дитину з усіма її індивідуальними особливостями; комунікативність, що дає змогу налагодити контакт; професійна підготовленість.

Окрім того, доречно виділити такі вимоги до професійних та особистісних якостей вчителя: професійна спрямованість, емпатія, педагогічний такт, педагогічний оптимізм, культура професійного спілкування, педагогічна рефлексія, авторитетність. Сучасний вчитель – це передусім інноватор, агент змін, який відчуває нові життєві тенденції, тримає руку на пульсі часу, добре орієнтується у пріоритетах сучасності, керується в своїй роботі вимогами

Державного стандарту про компетентнісний, особистісно зорієнтований, діяльнісний підходи [6].

В умовах Концепції Нової української школи розширюються функції та можливості вчителя, з'являються нові соціально-професійні ролі педагога в освітньому процесі [4]. Зокрема, це:

- Вчитель-фасилітатор (від англ. facilitation — допомога, полегшення) - людина, яка забезпечує успішну групову комунікацію; праця проходить в абсолютно невимушеній атмосфері, за власним бажанням, в умовах фасилітації та співпраці; виробляє вміння ставити і формувати завдання, вирішувати їх якісно.

- Вчитель-тьютор (від англ. «tutor» – наставник) - вибудовує і реалізує особисту стратегію виховання, що враховує особистий потенціал дитини; доводить того, кого навчає своїми питаннями до запланованого результату; направляє самоосвіту, індивідуальну навчальну траєкторію.

- Вчитель-коуч (від англ. coaching — тренерство) - розробляє індивідуальну програму, критерії, які забезпечують бажаний результат для суб'єкта; надає практичні поради в процесі роботи за індивідуальною траєкторією.

- Вчитель-супервайзер (англ. supervisor, від to supervise — спостерігати) – головне в його роботі – управлінська і контролююча функції; відслідковує графік виконання роботи; не допускає нераціонального витрачання часу.

- Вчитель-модератор (лат. moderor — той, що стримує) – керівник (впорядковувач, управлінець) роботи в групі; володіє прийомами комунікації; добре розуміє педагогічний процес в сучасній школі.

- Вчитель-ментор – це наставник, який допомагає вивчати щось нове щодня, займатися саморозвитком; допомагає учням слідкувати за власним процесом навчання і використовувати для цього власні ресурси; допомагає учням поглиблювати знання у сфері своїх інтересів.

Отже, у своїй діяльності вчителю потрібно переосмислити власну позицію в освітньому процесі, зосередити свою увагу на самоосвіті, оновити професійне мислення згідно з викликами сучасного соціуму та потребами учнів. Фахівець початкової освіти має прагнути стати справжнім професіоналом, майстром своєї справи, досягти вершин педагогічної майстерності.

Список літератури

1. Макаренко А.С. З любов'ю та тривою. – К.: Вид-во Укр. с.-х. акад. 1989. – 480 с.

2. Сухомлинський В.О. Роль особи вчителя в духовному житті колективу та особистості // Вибрані твори: В 5-ти тт. – К., 1976. - Т. 1. – 520 с.

3. Табачек І. Особистість вчителя: філософсько-педагогічний екскурс // Мультиверсум. Філософський альманах. – К.: Український центр духовної культури, 2004. – Випуск 42. – С. 196 – 207.

4. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 40 с.

5. Професійний стандарт вчителя початкових класів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.ua/school/reform/61636/>

6. Портрет ідеального вчителя очима українців – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/portret-idealnogo-vchitelya-ochima-ukrayinciv-rezultati-internet-opituvannya>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>